

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej členov senátu JUDr. Petra Dukesa a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu: **J.**, nar. X., trvale bytom S., toho času Z., X., proti žalovanému: **T.**, a. s., B., X., IČO: X., **o zaplataenie 814 000,- Sk s príslušenstvom**, určovacieho výroku a výroku o prevzatie vozidla, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob 262/2007 zo dňa 09. apríla 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému trovy dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 19Cb 106/2001-263 zo dňa 27. februára 2007 návrh v celom rozsahu zamietol a žalovanému náhradu trov konania, nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom konania ku dňu rozhodovania okresného súdu bolo určenie, že mimoriadne zrušenie zmluvy č. 2064 urobené žalovaným dňa 15. 01. 1999 pre porušenie čl. VII ods. 2 písm. b/ všeobecných podmienok leasingu, je neplatné, žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 814 000,- Sk a úroky z omeškania vo výške 17,5% ročne zo sumy 314 000,- Sk od 15. 01. 1999 do zaplataenia, oproti povinnosti žalobcu vydať vadné motorové vozidlo Hyundai Accent 1,3 D, výrobné číslo karosérie K, výrobné číslo motora G. Žalobca skutkovo odvodil uplatnený nárok od zmluvy o leasingu vozidla zn. Hyundai Accent 1,3 D, ktorú uzavrel ako advokát so žalovaným dňa 16. 07. 1996 (ďalej len „LZ“). Pri uzavretí LZ žalobca zaplatil prvú splátku 219 804,- Sk

a pravidelne štvrt'ročne žalovanému poukazoval splátky vo výške 11 604,- Sk. Žalobca bol v zmysle podmienok LZ splnomocnený k uplatňovaniu všetkých nárokov vyplývajúcich zo záruky vozidla. Podľa tvrdení žalobcu po najazdení niekoľko 100 km, zistil vady vozidla spočívajúce v jeho vybočovaní do ľavej strany, neschopnosti udržať priamy smer jazdy, chvenie pri brzdení. Tieto vady opakovane reklamoval v záručnej opravovni. Keďže autorizovaná opravovňa K. s. r. o., S., S., vady neodstránila, uplatnil si žalobca po predchádzajúcom upovedomení žalovaného svoj nárok voči K. na súde, rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 19. 10. 1999 č. k. ICb 10/98-44, bola deklarovaná povinnosť K. vymeniť vadné vozidlo za bezchybné. Žalobca následne písomne vyzval žalovaného, aby ako vlastník vozidla uplatnil nároky vyplývajúce z vykonateľného rozsudku voči dodávateľovi vozidla, resp. aby v dôsledku nemožnosti riadne užívať vozidlo, vrátil žalobcovi zaplatené splátky spolu 335 400,- Sk. Žalovaný žalobcovi 11. 01. 1999 oznámil, že na vozidle neboli objektívnym spôsobom preukázané vady, ktoré by bránili jeho užívaniu a žiadal, aby žalobca do 22. 01. 1999, predložil dôkazy o vadách. Žalovaný listom z 15. 01. 1999 mimoriadne predčasne zrušil zmluvu č. 2064 z dôvodov, že žalobca nevhodným užívaním spôsobil predčasné opotrebovanie a poškodenie vozidla. Žalobca písomne 27. 01. 1999 oznámil žalovanému, že jeho postup nepovažuje za dôvodný a žiadal od žalovaného proti vráteniu vozidla vydať zaplatené splátky ku dňu 15. 01. 1999, čo žalovaný odmietol. Žalovaný uplatnil voči importérovi M., s. r. o., nárok na výmenu vozidla, následne žalovaný listom zo 04. 06. 1999, odstúpil od zmluvy voči dodávateľovi vozidla - M., s. r. o. a uplatnil nárok na vrátenie kúpnej ceny súdnou cestou. Žalovaný sa na jednej strane odvolával na rozsudok Okresného súdu S.S. z 19. 10. 1998, zrušil predčasne zmluvu so žalobcom a odmietol vrátiť žalobcovi ním zaplatenú sumu 335 400,- Sk, na druhej strane súdne uplatnil nárok na vrátenie kúpnej ceny voči M., s. r. o.. Vzhľadom k tomu, že žalovaný predčasne zrušil zmluvu č. 2064, hoci na to neboli dané podmienky, žalobca jeho právny úkon označil za absolútne neplatný, odporujúci zákonu, dobrým mravom a poctivému obchodnému styku. Žalovaný svojim konaním zmaril účel leasingovej zmluvy a znemožnil žalobcovi uplatniť právo na kúpu vozidla po skončení leasingu, a tým spôsobil žalobcovi nielen priamu škodu v zaplatených splátkach v sume 335 400,- Sk, ale aj škodu na ušlom zisku, keďže žalobca ako advokát potreboval k vykonávaniu svojho povolania (podnikania) funkčné vozidlo a navyše je aj osobou ťažko zdravotne postihnutou. V dôsledku nemožnosti používať vozidlo, musel žalobca v roku 1999 výrazne obmedziť svoje podnikanie a od 01. 01. 2000, zrušiť svoju

advokátsku kanceláriu v K.. Strata za jeden rok, v dôsledku nemožnosti používať vozidlo, predstavuje 250 000,- Sk a za roky 1999 a 2000 spolu 500 000,- Sk.

Čo sa týka prvého nároku (nárok na určenie neplatnosti mimoriadneho zrušenia zmluvy č. 2064), okresný súd konštatoval, že takéto určenie samotné vo svojich dôsledkoch, nevypovedá o existencii právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, a preto na takomto určení z právneho hľadiska spravidla nie je, resp. nemôže byť právny záujem. Žalované určenie neplatnosti právneho úkonu okresný súd zamietol pre absenciu právneho záujmu na takomto určení.

V ďalšej časti nároku o zaplatenie náhrady škody vo výške 814 000,- Sk, súd žalobu zamietol pre nepreukázanie všetkých atribútov náhrady škody, ktoré sú právnou úpravou stanovené kumulatívne. Žalobca síce všeobecne tvrdil, „že žalovaný svojim konaním znemožnil výkon rozsudku“, avšak súd v tomto všeobecnom konštatovaní nenašiel porušenie právnej povinnosti žalovaným. Z rozsudku Okresného súdu S.S., vyplývalo, že oprávneným bol žalobca a nie žalovaný, pričom povinným podľa rozsudku bola K. s. r. o.. Žalobca síce konštatoval, že žalovaný nesmel jeho ako nájomcu rušiť po dobu trvania zmluvy, ani sťažovať mu jeho postavenie, avšak konkrétne nepopísal konanie žalovaného vo vzťahu k ním tvrdenému následku - vzniku škody, ktoré by malo zakladať zodpovednosť žalovaného za škodu. Okresný súd poukázal, že do doby mimoriadneho zrušenia LZ, neplnil len žalobca vo forme úhrady leasingových splátok, ale aj žalovaný, ktorý žalobcovi poskytol vozidlo, teda poskytoval žalobcovi úžitkovú hodnotu veci, ktorá nepochybne je rovnako plnením s majetkovým obsahom vyjadriteľným v peniazoch. Pokiaľ súd zamietol nárok na náhradu škody, zamietol tiež nárok na tretí žalobou uplatnený nárok na vyslovenie povinnosti žalovaného prevziať vadné motorové vozidlo na vlastné náklady v mieste uskladnenia. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 146 ods. 2 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietol nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov a z toho prameniace nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že žalovaný odmietol sám preskúmať stav vozidla a tvrdil, že bude rešpektovať rozhodnutie o prípadnej výmene vozidla spracovaním dodatku k zmluve č. 2064. Medzi účastníkmi išlo o právny vzťah podľa § 489 ods. 1, 2 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný

zákoník v znení neskorších právnych predpisov, pričom podľa čl. VIII. všeobecných podmienok leasingu, mal odvolateľ právo na odkúpenie vozidla. Ak žalovaný tvrdil, že žalobca zavinił predčasné opotrebenie a poškodenie vozidla, tento dôvod v priebehu súdneho konania žalovaný menil. Odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20Cob 374/01 z 26. 10. 2001 k otázke vadnosti, tiež na uznesenie Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pn 2045/99 zo 14. 09. 2000, z ktorých vyplývalo, že dôvod pre mimoriadne zrušenie LZ neexistoval a žalovaný svojím konaním zmaril účel LZ, a to kúpu vozidla žalobcom. Pritom k 15. 01. 1999 žalobca zaplatil na splátkach 335 400,- Sk. Pri posudzovaní škody nie je možné postupovať podľa čl. VIII. ods. 4 všeobecných podmienok leasingu, ako tvrdil žalovaný, bolo potrebné zo strany okresného súdu postupovať podľa úpravy v § 373 a nasl. OBZ. Po dni 15. 01. 1999, zaniklo právo žalobcu na odkúpenie vozidla a následne zaniklo právo na výkon súdneho rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu S.S., ale toto právo mohol voči K. vymáhať žalovaný. Podľa odvolateľa je potrebné sa vysporiadať v odvolaní, či právo žalobcu ako nájomcu na výmenu vozidla voči K. podľa rozsudku Okresného súdu S.S., dalo žalovanému ako prenajímateľovi, právo na mimoriadne zrušenie LZ č. 2064 z dôvodu, že mal spôsobiť nesprávnym užívaním predčasné opotrebenie a poškodenie vozidla. Žalobcovi vznikla aj podnikateľská strata 500 000,- Sk. Z rozhodnutia O. K. z roku 2001, vyplývalo, že pre svoj zdravotný stav bol žalobca odkázaný na individuálnu dopravu. Z uvedených odvolacích dôvodov, žalobca navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe vyhovieť.

Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 13 Cob 262/2007 zo dňa 09. 04. 2008, pripustil späťvzatie časti žaloby o návrhu na vyslovenie povinnosti žalovaného prevziať vadné motorové vozidlo Hyundai Accent 1,3 D, výrobné číslo karosérie K, výrobné číslo motora G- na vlastné náklady v mieste uskladnenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 19Cb 106/2001-263 zo dňa 27. 02. 2007 v uvedenej časti zamietavého výroku zrušil a konanie v tejto časti, zastavil. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 19Cb 106/2001-263 zo dňa 27. 02. 2007 vo zvyšnej časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá a vo výroku o trovách prvostupňového konania, potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania, nepriznal. Súdom ustanovenému právnomu zástupcovi žalobcu J., priznal odmenu a hotové výdavky vo výške 39 806,- Sk. Zároveň uložil Krajskému súdu v Žiline - učtárni, vyplatiť odmenu a hotové výdavky v sume 39 806,- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet súdom ustanoveného právneho zástupcu J., zo štátnych prostriedkov. V odôvodnení svojho

rozhodnutia uviedol, že výslovným dispozitívnym prejavom žalobca na pojednávaní v odvolacej veci dňa 09. 04. 2008 zobrať späť časť žaloby v treťom petite o návrhu na vyslovenie povinnosti žalovaného prevziať vadné motorové vozidlo, predmetom odvolacieho konania tak zostali prvé dva vyššie uvedené petity. Podľa § 208 O. s. p. a po udelení výslovného súhlasu zo strany žalovaného s pripustením späťvzatia, bolo pripustené späťvzatie predmetnej časti žaloby, v uvedenej časti zamietavého výroku napadnutý rozsudok okresného súdu bol zrušený a konanie v tejto časti zastavené. Krajský súd uviedol, že pre rovnaké postavenie účastníkov v občianskom súdnom konaní, zabezpečenie im rovnakých možností na uplatnenie ich práv a takého konania, ktorému rozumejú obe zúčastnené strany sporu, tak žalobcovi, ktorý preukázal sluchový handicap, bol v rozsahu ním požadovaného právneho zastúpenia súdom ustanovený advokát. Vzhľadom na výslovnú žiadosť žalobcu prednesenú na pojednávaní 09. 04. 2008, bol súdom ustanovený advokát vnímaný, aj ako osoba nestranná, ktorá svojou prítomnosťou súčasne verifikovala obsah záznamu o priebehu pojednávania pred odvolacím súdom dňa 09. 04. 2008, teda tak, aby tento záznam, súčasne zobrazovaný na monitore nachádzajúcom sa pred žalobcom, zodpovedal priebehu pojednávania a tomu, čo odznelo pred súdom druhého stupňa.

K prvému určovaciemu výroku krajský súd vo vecno-právnej rovine uviedol, že sa v zásade stotožnil so záverom okresného súdu, ktorý zamietol nárok pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na žalovanom určení neplatnosti mimoriadneho zrušenia zmluvy č. 2064 urobeného žalovaným 15. 01. 1999. Nebolo preukázané, že na strane žalobcu, je daný naliehavý právny záujem na samostatnom určení neplatnosti daného právneho úkonu, ak táto otázka mohla byť prejudiciálne riešená v rámci žaloby o plnenie (petit 2).

K druhému žalovanému petitu, a to o povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu škody 814 000,- Sk, krajský súd uviedol, že okresný súd v prvostupňovom konaní vykonal dostatočné dokazovanie v intenciách tvrdení a návrhov žalobcu, a zo zisteného skutkového stavu vyvodil vecne správny právny záver o nepreukázaní žalobcovho nároku. Pre žalobu o náhradu škody bolo potrebné zo strany žalobcu kumulatívne preukázať všetky atribúty náhrady škody. Tu išlo o náhradu škody podľa OBZ, ktorý upravuje tzv. objektívnu zodpovednosť, tak v takom prípade sa zavinenie a jeho preukazovanie nevyžadovalo. V ostatnom však krajský súd súhlasí s okresným súdom v závere, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať naplnenie všetkých atribútov náhrady škody, kumulatívne. Odvolací súd upriamril pozornosť na výšku náhrady škody, ktorá zo strany žalobcu nebola preukázaná.

Na preukázanie žalovanej výšky škody neboli zo strany žalobcu produkované relevantné dôkazy, najmä dôkazy, ktoré by svedčili o príčinnej súvislosti ním tvrdeného ušlého zisku a protiprávneho konania žalovaného. Z tohto záveru bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 O. s. p. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O. s. p.

V zákonom stanovenej lehote podal žalobca dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom uviedol, že v prvostupňovom ako aj v druhostupňovom konaní došlo k porušeniu jeho procesných práv a tým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukazuje na to, že sudkyňa na okresnom súde zistila, že žalobca pre svoju hluchotu nie je schopný počuť prednes. Pokúsila sa to riešiť ustanovením opatrovníka – manželky žalobcu, ktorú bol v tom čase žalobca čiastočne schopný rozumieť odčítaním z pier. Pred konaním dňa 27. 02. 2007 písomne žalobca požiadal samosudcu, aby pojednávanie viedol pomocou počítača a dvoch monitorov tak, aby jeden monitor bol pred jeho očami za účelom pochopenia dokazovania. Samosudca tomu, nevyhovel. Uviedol, že je pravda, že si žalobca po ukončení protokolácie mohol zápisnicu prečítať. Z jej obsahu však nevyplýva, aké dôkazy súd vykonal. Týmto bolo porušené aj žalobcove právo zaručené Ústavou Slovenskej republiky, nakoľko nemal vedomosť kvôli hluchote o tom, čo sa v dokazovaní vykonalo, preto sa nemohol k dôkazom vyjadriť. Odvolací súd žalobca upozornil na nutnosť monitora a zaprotokolovanie všetkých prednesov a vykonaných dôkazov. Krajský súd čiastočne napravil pochybenie prvostupňového súdu, žalobca mal umožnené prečítať si zápisnicu na monitore. Napriek tomu nekonal tak, ako účastníkovi zaručuje O. s. p. a Ústava SR. Senát žalobca upozornil, že nie sú dôvody na ustanovenie opatrovníka – advokáta. Porušenie svojich práv vidí žalobca aj v tom, že nemal možnosť vyjadriť sa ku správe sudcu spravodajcu, keďže správa sa neprotokolovala, a on teda ako hluchý nevedel, čo je obsahom prednesu. Ďalej dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktoré k dovolaniu pripojil. Z uvedeného postupu súdov bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania, žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil, ako aj prvostupňového a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, skúmal jeho prípustnosť.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V danom prípade ide o dovolanie žalobcu, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline 13 Cob 262/2007 zo dňa 09. 04. 2008, s vyznačenou právoplatnosťou 19. 06. 2008, v časti ktorou odvolací súd rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 19 Cb 106/2001–263 zo dňa 27. 02. 2007, potvrdil. Ide o dovolanie podané s poukazom na ustanovenie § 237 písmeno f/ O. s. p., keďže žalobca tvrdí, že od prvostupňového konania, až po odvolací súd, došlo k porušeniu jeho procesných práv, ktoré mali za dôsledok odňatie možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, danej ustanovením § 240 O. s. p. a spĺňa náležitosti dovolania uzákonené ustanovením § 241 O. s. p.

Pre účely zistenia, či ide o dovolanie prípustné v zmysle § 237 písmeno f/ O. s. p. jedinou otázkou je, či žalobcovi bola postupom súdov odňatá možnosť konať pred súdmi, za účelom ktorého zistenia, dovolací súd sa zaoberal chronologickým postupom obidvoch súdov v konaní z hľadiska procesných práv účastníkov konania.

Z predložených dokladov je zrejmé, že o návrhu na začatie konania doručenom súdu 17. 01. 2001 vo veci práva na zaplatenie sumy 835 400,- Sk s prísl., titulom náhrady škody bolo dňa 09. 03. 2001 vydané uznesenie Okresného súdu v Žiline, ktorým zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia. O odvolaní žalobcu proti tomuto uzneseniu rozhodol ako súd odvolací Krajský súd v Žiline uznesením 20 Cob 374/01 zo dňa 26. 10. 2001, ktorým prvostupňové uznesenie potvrdil. Žalobca listom (založeným na č. listu 124) žiada odročiť pojednávanie zvolané 17. 12. 2002, na neurčito, z dôvodu jeho dlhodobej práceneschopnosti, ktorá potrvá 4-5 mesiacov. Listom doručeným súdu 09. 05. 2003, žalobca žiadal odročiť pojednávanie vo veci o náhradu škody zvolané na deň 27. 05. 2003, odročiť na začiatok augusta 2003. Žiadosti žalobcu o odročenie, Okresný súd v Žiline, vyhovel a pojednávanie odročil na neurčito. (Zápisnica z pojednávania list č. 167 v spise). Z podania na č. listu 181 doručeného 27. 02. 2004, je zrejmé, že žalobca už na jeho návrhu na prerušenie konania netrvá a navrhol, aby súd nariadil pojednávanie. Okresný súd v Žiline predvolal vec na 07. 05. 2004 o 10 hodine, ktorý termín žalobca žiadal posunúť na hodinu 12 -13 hodinu, keďže nemá v súčasnosti motorové vozidlo a verejným dopravným prostriedkom sa na 10 hodinu, dostať nemôže. Okresný súd v Žiline, žalobcovi vyhovel a o odročení termínu na čas 13.10 hod., žalobcu upovedomil. Z posudku založeného na čísle listu 190 je zrejmé, že žalobca sa považuje za dlhodobo postihnutého občana s ťažkým zdravotným postihnutím spočívajúcim prakticky v obojstrannej hluchote. Z dokladu založeného na č. listu 197 zápisnice z pojednávania vyplýva, že pojednávanie vo veci o zaplatenie sumy 835 100,- Sk, začalo o 10 hodine, na ktorom bol prítomný žalobca s manželkou R., na ktorom bol zistený nedostatok postu lačnej spôsobilosti žalobcu a vyjadrený súhlas žalobcu, aby mu bol ustanovený opatrovník v osobe jeho manželky. R. na pojednávaní 07. 05. 2004 s ustanovením jej osoby za opatrovníka jej manželovi súhlasila, žalobca zvažoval, či by nebolo potrebné ustanovenie právneho zástupcu podľa § 30 O. s. p. a vyjadril sa v tom zmysle, že za účelom zabráneniu preťahovania konania zoberie písomne čiastočne jeho návrh späť. Pojednávanie bolo odročené na neurčito. Z vyjadrenia sa ošetrojúceho lekára žalobcu M. na žiadosť súdu je

zrejme, že menovaný J., komunikuje so svojim okolím za pomoci manželky, a že je tiež možné komunikovať s ním prostredníctvom písaného textu.

Uznesením 19 Cb 106/01-2003 zo dňa 30. júna 2004 bol J. ustanovený opatrovník v osobe jeho manželky, voči ktorému R., podaním doručeným súdu 03. 09. 2004, sa odvolala z dôvodu, že s manželom je v dlhodobom rozvrate, manžel je toho času v ústave na výkon väzby a z jej strany nie je možný riadny výkon funkcie opatrovníka.. O jej odvolaní rozhodol Okresný súd v Žiline uznesením zo dňa 11. 10. 2004. tak, že ju za opatrovníka žalobcovi neustanovil. Na žiadosť žalobcu Okresný súd v Žiline ustanovil opatrovníka žalobcovi L..

Vo veci bolo zvolané pojednávanie na 27. 02. 2007 za účasti žalobcu, jeho opatrovníka a zo zápisnice z pojednávania, sa na výslovnú žiadosť žalobcu vyhotovila zápisnica klasickým spôsobom za prítomnosti zapisovateľky, podľa nahlas diktovaného znenia. Z obsahu zápisnice vyplýva, že žalobca žiadal o predloženie zápisnice za účelom overenia správnosti protokolácie, ktorej žiadosti konajúci súd vyhovel a umožnil žalobcovi nahliadnuť do doteraz vyhotovenej zápisnice. Žalobca prehlásil, že nemá námietky voči protokolácii. Žalobca žiadal nariadiť znalecké dokazovanie, či pri svojom postihnutí môže riadiť motorové vozidlo, ktoré znalecké šetrenie konajúci súd už nenariadil, ale rozhodol vo veci rozsudkom 19 Cb 106/2001–263 zo dňa 27. 02. 2007 tak, že návrh žalobcu zamietol. V odvolaní proti tomuto rozsudku žalobca namietal nesprávnosť rozhodnutia, ale nenamietal, že mu bola odňatá možnosť konať. Uznesením 13 Cob 262/322 zo dňa krajský súd na 17. 09. 2007 na žiadosť žalobcu zrušil uznesenie, ktorým bol ustanovený žalobcovi opatrovník L. a ustanovil mu právneho zástupcu J.. Podaním doručeným 24. 10. 2007, žalobca oznámil, že je schopný normálne rozprávať, a chce sa odvolania zúčastniť a trvá na tom, že jeho procesné postavenie aj po ustanovení opatrovníka v osobe advokáta, bude zachované. Uviedol, že odvolanie si vyhotovil sám, a že tento návrh na odvolacom súde sám zdôvodní. Žiada však spísanie zápisnice, aby mohol jej obsah a prednes strán overiť tak, ako to bolo na prvostupňovom súde, čo dokladuje zápisnica z pojednávania. Zo zápisnice z pojednávania v odvolacom konaní vyplýva, že bolo za účasti obidvoch účastníkov konania za žalobcu osobne J. a jeho ustanovený právny zástupca J. a za žalovaného J.. Prenos pojednávania bol zabezpečený žalobcovi spôsobom priebehu pojednávania cez monitor, ktorý mal žalobca umiestnený pred sebou. Z obsahu zápisnice z odvolacieho konania zo dňa 09. 04. 2008

je zrejmé, že predsedníčka senátu rozhodla, že v rámci ďalšieho postupu nebude zaznamenávaná do zápisnice správa prednesená J., keďže bude len daný podstatný obsah rozhodnutia okresného súdu, ktoré žalobca má a rovnako aj odvolanie, ktoré bolo žalobcom spisované. Predsedníčka senátu pre ďalší procesný postup usmernila prítomných, že vzhľadom k charakteru odvolacieho konania, nie je potrebné v ústnych prednesoch v celom rozsahu prednášať písomné podania účastníkov, s ktorými sa senát podrobne oboznamoval, aj v rámci podanej správy. Žalobca k tomuto postupu súdu predsedníčky senátu, nevzniesol žiadne námietky a z obsahu zápisnice je zrejmé, že mal možnosť sa obsiahlo vyjadrovať, ktorý prednes priamo diktoval prítomnej asistentke a tento si mohol kontrolovať, keďže monitor mal počas celého konania pred sebou. Jeho návrh na vykonanie nových dôkazov bol zamietnutý, k čomu žalobca uviedol, že žiada vykonať iba dôkazy, ktoré navrhol vykonať ešte pred prvostupňovým súdom. Námietka zaujatosti, ktorú vzniesol sa týkala postupu súdu, ku ktorej s odkazom na § 15 a ods. 5 O. s. p. odvolací súd neprihliadol.

Z uvedeného postupu obidvoch súdov, je zrejmé, že všetkým návrhom žalobcu bolo vyhovené jeho návrhu na odročenie pojednávania, návrhu na ustanovenie opatrovníka, návrhu na zrušenie opatrovníka návrhu na ustanovenie právneho zástupcu, a návrhu, aby sa mohol zastupovať osobne s právami advokáta, s tým, že ustanovený právny zástupca, bude iba kontrolovať priebeh pojednávania. Obidva súdy vyhovelí požiadavkám žalobcu z hľadiska protokolácie pojednávania, čo žalobca v prvostupňovom konaní aj potvrdil a v odvolacom konaní mal pred sebou počas celého konania monitor, na ktorom mal možnosť celý priebeh pojednávania. Je samozrejmosťou, aby každý občan, účastník konania mal jeho procesné práva v konaní pred súdmi zachované, a aby v súlade s Ústavou boli zachované aj práva účastníkov zdravotne hendikepovaných tak, aby im bol zaručený riadny súdny proces, v ktorom majú možnosť sa riadne plnohodnotne zúčastniť.

Z uvedeného postupu však obidvoch súdov je zrejmé, že ako prvostupňový súd, tak ani súd odvolací ich postupom neodňali žalobcovi možnosť konať pred súdom, práve naopak obidva súdy všetkým návrhom žalobcu ohľadne priebehu pojednávania, vyhovelí. Skutočnosť, že prvostupňový súd neakceptoval návrh žalobcu a nevykonával ďalšie dokazovanie, sa nedá považovať sa odňatie možnosti konať pred súdom. S poukazom na ustanovenie § 120 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ale súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Postup súdu, ktorým súd

nenariadil vykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom konania, sa nedá označiť za odňatie možnosti konať účastníkovi, nakoľko podľa ustanovenia § 120 O. s. p., súdy rozhodujú, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané. Ustanovenie § 129 O. s. p. citované v dovolaní, je v danom prípade právne irelevantné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.) sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu v dovolaní, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom odvolacím, a to postupom odvolacieho súdu, keď na základe rozhodnutia predsedníčky senátu, nebola zaznamenávaná do zápisnice prednesená správa sudcu spravodajcu JUDr. N.. Z ustanovenia § 215 O. s. p. vyplýva, že na začiatku pojednávania, podá predseda alebo poverený člen senátu správu o doterajšom priebehu konania, potom sa vyjadria účastníci a prednesú svoje návrhy. Správa o doterajšom priebehu konania, sa nikdy neprotokoluje, nakoľko ide o správu týkajúcu sa oboznamovania dokladov, ktoré majú účastníci konania k dispozícii. Predsedníčka senátu v odvolacom konaní práve z tohto dôvodu, že žalobca mal k dispozícii rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj odvolanie, ktoré sám spisoval do zápisnice z pojednávania, zaprotokolovala, že prednes sudcu spravodajcu nebude opätovne protokolovaný, k čomu žalobca na pojednávaní v odvolacom konaní nemal žiadne námietky, namietal tento postup a označil ho za odňatie možnosti konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.) sa s týmto tvrdením žalobcu nestotožnil, dospel k záveru, že žalobcovi postupom ani jedného zo súdov nebola žalobcovi odňatá možnosť konať, a teda nejde o dovolanie prípustné podľa § 237 písmeno f/ O. s. p. Najvyšší súd nezistil žiaden dôvod prípustnosti dovolania uzákonený ustanovením § 237 O. s. p. Fakt, že odvolací súd nepripustil žalobcom prednesený návrh ohľadne pripustenia dovolania, nie je taký postup súdu, ktorý by sa mohol považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Z návrhu žalobcu na pripustenie dovolania a ani z vykonaného dokazovania, nie je zrejmé, o akú právnu otázku zásadného právneho významu by v danom prípade išlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.) na základe takto posúdeného zisteného stavu konania v zmysle ustanovenia § 243c O. s. p. v spojení s ustanovením § 218 písmeno c/ O. s. p., dovolanie žalobcu odmietol, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Úspešnému žalovanému trovy v dovolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.) nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková